

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **O. M. H. A.**, zastoupen Mgr. Martinem Rezkem, LL.B., advokátem se sídlem Krkonošská 2001/16, Praha 2, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I) L. A. A. A.**, **II) nezl. N. A.**, obě zastoupeny Mgr. Martinem Rezkem, LL.B., advokátem se sídlem Krkonošská 2001/16, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 10. 2020, č. j. 2 A 44/2020 - 88,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 8. 2020, č. j. CPR-46607-12/ČJ-2019-930310-V243, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 18. 10. 2019, č. j. KRPA-397386-38/ČJ-2018-000022. Tímto rozhodnutím bylo žalobci podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 5 let. Správní rozhodnutí se podstatnou měrou opírala o sdělení zpravodajských služeb k osobě žalobce.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 1. 10. 2020, č. j. 2 A 44/2020 - 88.

[3] Městský soud v odůvodnění rozsudku konstatoval, že možnost žalobce a jeho právního zástupce plně se seznámit se zprávou příslušných zpravodajských služeb, by ve svém důsledku mohla vést k vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb. Postup správních orgánů spočívající v neseznámení žalobce s utajovanými skutečnostmi a podklady pro vydání rozhodnutí ve věci proto nelze považovat za nezákonný. Zájem státu na utajení informací zřetelně převážil nad individuálním zájmem žalobce na seznámení s tímto podkladem pro rozhodnutí. Přesto, že nelze v daném řízení garantovat všechna procesní práva účastníka řízení, a to s ohledem na specifika daná charakterem použitých utajovaných skutečností (zpráva a výsledky šetření příslušných zpravodajských služeb), poskytuje kvalita (zejména nezávislost) orgánu (soudu) přezkoumávajícího rozhodnutí správního orgánu, jakož i jeho nevázanost dosud provedeným dokazováním, dostatečné záruky práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny. Městský soud se seznámil s obsahem utajované části spisu a seznal, že předmětné informace lze považovat za dostatečně konkrétní, věrohodné, přesvědčivé a relevantní pro závěr, že v případě žalobce byly naplněny podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů městský soud uvedl, že je zřejmé, že správní orgány nemohly v daném případě své úvahy, kterými se řídily při hodnocení podkladů dodaných zpravodajskými službami, uvést do odůvodnění svých rozhodnutí podrobněji, než to učinily. Nemůže-li se účastník řízení s utajovanými skutečnostmi obsaženými ve správním spise seznámit nahlédnutím do něj, je zřejmé, že se s nimi nemůže seznámit ani prostřednictvím odůvodnění rozhodnutí správního orgánu. Obě správní rozhodnutí, která tvoří jeden celek, podle názoru městského soudu obsahují natolik dostatečné odůvodnění, nakolik to procesní úprava tohoto typu řízení umožňuje.

[4] K nesouhlasu žalobce se závěry závazných stanovisek k možnosti jeho vycestování do země původu městský soud uvedl, že závěr ministra vnitra je v závěrečném závazném stanovisku ze dne 12. 2. 2020 dostatečně odůvodněn a podložen aktuální zprávou o bezpečnostní a humanitární situaci v Jemenu. Žalobce přitom neuvedl žádné skutečnosti, které by výše uvedený závěr zpochybňovaly. Žalobcem zmiňované doporučení Ministerstva zahraničních věcí České republiky k cestám vztahujícím se k Jemenské republice nevyvrací závěr závazného stanoviska ohledně možného usídlení žalobce v bezpečné části své země. Rovněž tak obecný poukaz žalobce na současnou celosvětovou situaci v souvislosti s šířením nového typu koronaviru není způsobilý zpochybnit závěr žalovaného, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Jestliže tedy žalovaný v projednávané věci z těchto závazných stanovisek při svém rozhodování o vyhoštění žalobce vycházel, postupoval podle názoru městského soudu v souladu se zákonem, když uvedl, že na žalobce se nevztahují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců a vycestování žalobce do země jeho státní příslušnosti je možné.

[5] Městský soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce o nedostatečném posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho soukromého a rodinného

pokračování

života. Správní orgány se otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce dostatečným a přezkoumatelným způsobem zabývaly, a to ve vztahu ke všem kritériím stanoveným judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Správní orgány přitom vzaly v potaz všechny žalobcem uváděné skutečnosti, jakož i všechny skutečnosti, které v řízení vyšly najevo, zejména skutečnosti zjištěné ze zprávy zpravodajské služby, a městský soud se s jejich závěrem plně ztotožnil. S ohledem na uvedené městský soud uzavřel, že závěr správních orgánů o tom, že napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, byl učiněn na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který má oporu ve spise a lze ho považovat za správný a učiněný v souladu se zákonem.

III.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. a), b) a d) s. ř. s.

[7] Stěžovatel namítal, že byl zkrácen na svých procesních právech v řízení, neboť se dostatečně nemohl seznámit s důvody a podklady pro své vyhoštění. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je v příkrém rozporu se zásadami správního řízení, pokud by účastníku řízení byla odepřena možnost seznámit se s důkazy, přestože by se jednalo o utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem a o to spíše, že se písemnost utajovaná podle zvláštního právního předpisu stala v podstatě jediným důkazem, o nějž se rozhodnutí opírá (rozsudek ze dne 20. 6. 2007, č. j. 6 Azs 142/2006 - 58). Stěžovateli byly částečně sděleny informace ohledně podkladů pro správní vyhoštění, nicméně tyto informace byly příliš obecné a nic neříkající. Pojem národní bezpečnost je pojmem velice relativním a zároveň subjektivním a pružným, který s sebou nese riziko zneužití a správní orgány pod něj mohou subsumovat velký počet případů. V situaci, kdy stěžovatel není seznámen s konkrétními důvody pro správní vyhoštění, je tedy tato skutečnost v rozporu s Protokolem č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, a to konkrétně s čl. 1, který garantuje určitá procesní práva cizinců a právo uplatit námitky proti svému vyhoštění. Z práva uplatnit námitky proti svému vyhoštění dále plyne povinnost státních orgánů sdělit cizinci důvody jeho vyhoštění. Pokud tak totiž neučiní, cizinec z povahy věci nemůže vědět, proti čemu uplatnit potenciální námitky, a svého práva je tak v podstatě zbaven.

[8] Stěžovatel dále namítal, že se správní orgány dostatečně nezabývaly překážkami vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců, mezi něž patří i nebezpečí závažné újmy spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitrostátního konfliktu. Stanoviska ministerstva vnitra, podle nichž je vycestování stěžovatele možné, jsou zkratkovitá a zejména pak nedostatečně a nekomplexně pojmají důvody pro možnost vycestování stěžovatele. V této souvislosti stěžovatel poukázal na krizovou situaci v zemi svého původu, špatné zacházení s civilisty, nedostatek všech základních služeb potřebných pro život, šíření nemocí a hladomoru. Jak správní orgány, tak městský soud nevycházely z aktuálních a relevantních zpráv o zemi původu stěžovatele. Závazná stanoviska jsou v rozporu s realitou v Jemenské republice, stejně tak konstatování žalovaného a městského soudu, že se stěžovatel může bez obtíží usídlit v bezpečné části své země. Dále městský soud nepřezkoumal nemožný způsob

dopravení stěžovatele do Jemenské republiky. Neposoudil ani individuální okolnosti stěžovatele, současnou situaci s ohledem na celosvětovou pandemii Covid-19, jakož i nebezpečí závažné újmy spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti stěžovatele z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitrostátního konfliktu. Městský soud nijak neověřoval obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž je založeno závazné stanovisko k posouzení podmínek § 179 zákona o pobytu cizinců, vydané v rámci řízení o uložení správního vyhoštění. Neopatřil si rovněž podrobnější zprávy o zemi původu a zopakoval toliko názor obsažený v závazných stanoviscích. Napadený rozsudek je proto v této části nepřezkoumatelný.

[9] Stěžovatel dále nesouhlasil s posouzením žalovaného k přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud pak pochybil, pokud se nevypořádal se skutečnostmi, které zasahují do soukromého a rodinného života stěžovatele, nýbrž pouze odkázal na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, čímž stěžovateli neposkytl soudní ochranu v plné jurisdikci. Zejména se pak zcela opomněl vypořádat a zabývat těmito zásahy v souvislosti s nezletilou dcerou stěžovatele a nezkoumal nejlepší zájem nezletilého dítěte. Je zřejmé, že správní vyhoštění stěžovatele je nezbytně spojeno s tím, že jeho dcera s manželkou jej budou muset do Jemenské republiky následovat. Dcera stěžovatele se narodila v České republice a jiné prostředí, než české nezná. Nízký věk dcery vyžaduje zvýšenou lékařskou péči, která je v Jemenské republice na minimální úrovni a nedostatečná. Dalším problémem je pak schopnost obživy stěžovatele a jeho rodiny v případě vyhoštění do Jemenské republiky. Stěžovatel pracuje v České republice na pozici programátora, vzhledem k situaci v zemi původu je tak téměř nemožné pro stěžovatele se na této pozici uplatnit, nebo na jakékoli jiné srovnatelné úrovni. Ačkoli je správní vyhoštění ukládáno stěžovateli, a ne přímo nezletilému dítěti, má jeho uložení nezpochybnitelný a přímý dopad i na život nezletilého dítěte. Pokud se městský soud s námitkou zájmu dítěte při posuzování nezbytnosti a přiměřenosti zásahu do jeho rodinného života nevypořádal, nemohl ani adekvátně posoudit přiměřenost zásahu správního vyhoštění do rodinného a soukromého života stěžovatele. V této části je proto napadený rozsudek také nepřezkoumatelný.

[10] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že nehodlá blíže komentovat způsob rozhodování městského soudu a odkázal na shromážděný spisový materiál.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[14] Jelikož stěžovatel napadá rozsudek městského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[15] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatel se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost. V této souvislosti je třeba ještě dodat, že povinnost soudu posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že byl městský soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovatelem a tu obsáhle vyvrátit; jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Rovněž v tomto ohledu napadený rozsudek městského soudu plně ob stojí.

[16] Podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *police vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince s povolením k trvalému pobytu s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, až na 10 let, je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu užitím síly při prosazování politických cílů, prováděním činnosti ohrožující základy demokratického státu nebo směřující k narušení celistvosti území anebo jiným obdobným způsobem.*

[17] Stěžovatel předně namítal, že podkladem pro zahájení řízení o správním vyhoštění byly informace zpravodajské služby České republiky obsažené ve zprávě č. j. V10/2018-OCP, která je oddělena od spisu a je vedená jako utajovaná informace ve stupni utajení vyhrazené, a ačkoli z těchto informací vycházel správní orgán I. stupně i žalovaný, stěžovateli nebylo umožněno se s nimi jakkoli seznámit. V důsledku toho tak byl stěžovatel zkrácen na svých procesních právech.

[18] Podle § 169m odst. 1 zákona o pobytu cizinců *písemnosti nebo záznamy, které obsahují utajované informace, se v řízení podle tohoto zákona uchovávají odděleně mimo spis a nestávají se jeho součástí. Podle odstavce 2 uvedeného ustanovení jsou-li některé z podkladů rozhodnutí podle tohoto zákona utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění rozhodnutí pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v*

rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi. Podle odstavce 3 uvedeného ustanovení vyjde-li v řízení na základě informace nebo stanoviska policie nebo zpravodajské služby České republiky, které jsou utajovanou informací, najevo, že cizinec ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy, životy nebo zdraví osob, nebo vede-li tato informace nebo toto stanovisko k důvodnému podezření, že by cizinec mohl při svém pobytu na území tyto hodnoty ohrozit, v informaci o důvodech neudělení dlouhodobého víza nebo v odůvodnění rozhodnutí podle tohoto zákona se pouze uvede, že důvodem neudělení víza nebo rozhodnutí je ohrožení bezpečnosti státu. Pokud je správní orgán v řízení podle tohoto zákona povinen posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí, v odůvodnění rozhodnutí podle věty první navíc uvede úvahy, kterými se při hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí, zejména ve vztahu k obsahu stanoviska, řídil; obsah stanoviska však v odůvodnění neuvádí.

[19] Nejvyšší správní soud po seznámení s obsahem oddělené části spisu obsahující utajovanou informaci - zprávu zpravodajské služby se ztotožňuje s názorem městského soudu, že možnost stěžovatele a jeho právního zástupce plně se seznámit se skutečnostmi v ní obsaženými by mohla vést k vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb. Podle názoru zdejšího soudu správní orgány proto nepochybily, když s ohledem na nutnost ochrany zájmů státu na utajení informací obsažených ve zprávě zpravodajské služby, neseznámily stěžovatele s utajovanými skutečnostmi a podklady pro vydání rozhodnutí. Pokud stěžovatel v této souvislosti poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2007, č. j. 6 Azs 142/2006 - 58, je třeba uvést, že podle názoru soudu vysloveného v citovaném rozsudku lze akceptovat, že správní orgán rozhodující o veřejných subjektivních právech účastníku řízení sdělí pouze pro řízení relevantní obsah takové skutečnosti, a to v přiměřené formě. V nyní posuzovaném případě tak správní orgány postupovaly, když v odůvodnění svých rozhodnutí uvedly obecný obsah zjištěných skutečností o osobě stěžovatele vyplývajících ze zprávy zpravodajské služby. K tomu lze odkázat na nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04, ve kterém tento soud vyslovil, že „není jistě možné, aby byl správní orgán pod záminkou absolutního zachování procesních práv účastníka nucen uvádět ve svých rozhodnutích skutečnosti, které by mohly ohrozit zájem státu, efektivitu práce zpravodajských služeb či policejních složek, anebo bezpečnost jejich agentů či třetích osob“. Jak zcela správně uvedl městský soud, je třeba vzít v potaz legitimní veřejný zájem na ochraně utajovaných informací a neuvádět do rozhodnutí takové důvody, jejichž zveřejnění by tento zájem ohrožovalo. V tomto smyslu tedy rozhodnutí správních orgánů nelze považovat za nepřezkoumatelná, neboť v tomto případě zákon o pobytu cizinců umožňuje v rozhodnutí tyto důvody neuvádět.

[20] Nejvyšší správní soud se k nakládání a vyhodnocování skutečností plynoucích ze sdělení zpravodajských služeb, které jsou klasifikovány v některém ze stupňů utajení, vyjádřil ve své judikatuře již opakovaně a jeho judikatura byla shrnuta zejména v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015 - 40. V něm konstatoval, že rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu je v otázce přístupu k závěrům zpravodajských služeb, tvořících podklad pro rozhodnutí správních orgánů, jednotná. „Žalovaný ani správní soudy sdělení zpravodajských služeb nepřezkoumávají v takovém rozsahu a takovým způsobem, který je ve správním soudnictví obvyklý. Judikatura nicméně zdůraznila, že byť jde o podkladové akty, nemohou být zprávy zpravodajských služeb pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez patřičného skutkového podkladu zachyceného ve spise a soudem ověřitelného. Žalovaný i správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost zpravodajské informace a její relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu řízení.“

pokračování

[21] Ačkoliv se rozsudek rozšířeného senátu týkal nakládání s utajovanými informacemi v bezpečnostním řízení před Národním bezpečnostním úřadem, judikatura Nejvyššího správního soudu již dovodila, že stejné závěry platí pro postup správních orgánů v řízení podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek ze dne 17. 6. 2016, č. j. 4 Azs 255/2015 - 49, nebo rozsudek ze dne 30. 3. 2017, č. j. 1 Azs 49/2017 - 44).

[22] Specifický způsob nakládání s utajovanými informacemi, plynoucími ze zjištění zpravodajských služeb, je odrazem vážení relevantních ústavně chráněných hodnot, především zájmu na ochraně bezpečnosti státu a jeho demokratického zřízení na straně jedné a práva na spravedlivý proces účastníka správního řízení na straně druhé. Judikatura nejen Nejvyššího správního soudu, ale též Ústavního soudu (například nález ze dne 12. 7. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 11/2000, nález ze dne 6. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04), Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek velkého senátu Regner proti České republice ze dne 19. 9. 2017, stížnost č. 35289/11) a Soudního dvora EU (rozsudek velkého senátu ze dne 4. 6. 2013, C-300/11, ve věci ZZ proti Secretary of State for the Home Department), totiž dovodila, že procesní omezení účastníka řízení, jemuž jsou tyto informace legitimně znepřístupněny prostřednictvím institutu vyloučení z nahlížení, musejí být určitým způsobem vyvážena tak, aby tato omezení byla ve výsledku přiměřená sledovaným účelům, tj. ochraně bezpečnosti státu a dalších ústavně aprobovaných zájmů.

[23] Jak již bylo uvedeno, závěry Nejvyššího správního soudu, které byly vyneseny převážně ve věcech týkajících se bezpečnostního řízení, plně dopadají také na jiná správní řízení, v nichž jako podklad rozhodnutí slouží informace poskytnuté zpravodajskou službou v některém ze stupňů utajení. V řízení o správním vyhoštění cizince proto správní orgán nesmí rezignovat na zkoumání věrohodnosti a přesvědčivosti takové zpravodajské informace. Věrohodnost, přesvědčivost a relevanci takové informace nelze dovozovat již ze samotné povahy takového dokladu (z jeho formální klasifikace jakožto utajované informace) nebo ze skutečnosti, že informace poskytuje orgán státu, do jehož výlučné pravomoci posuzované otázky spadají (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2016, č. j. 4 Azs 255/2015 - 49, body [21] a [22]). Z informací zpravodajské služby musí být patrné, jakým způsobem byly získány a o jaká konkrétní skutková zjištění se opírají, tj. nesmí se jednat o pouhé názory a domněnky zpravodajské služby, ale přinejmenším o reprodukci skutkových zjištění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 As 117/2012 - 28). Všechny tyto atributy musí posoudit sám správní orgán ve správním řízení, a pokud informace zpravodajské služby takovým požadavkům nedostojí, pak může správní orgán vyžadovat od příslušné zpravodajské služby jejich doplnění; v opačném případě taková informace neobstojí jako podklad pro správní rozhodnutí, zvláště za situace je-li podkladem jediným.

[24] Rovněž specifické je pak postavení správního soudu v rámci přezkumu správního rozhodnutí, jehož podkladem byla utajovaná informace. Právě s ohledem na to, že je to až soudní přezkum, který v souladu se shora uváděnou judikaturou představuje vyvážení omezení procesních práv účastníka řízení, je zcela nezbytné, aby se soud s utajovanou informací přímo seznámil, a je povinen ověřit výše uvedená hlediska věrohodnosti, přesvědčivosti a relevance takové informace ve vztahu k závěrům, které z nich správní orgán vyvodil; úkolem správního soudu však není přezkoumávat pravdivost takových informací (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015 - 40).

[25] V daném případě se správní orgány zabývaly otázkou věrohodnosti, přesvědčivosti a relevance informace poskytnuté v režimu utajení zpravodajskou službou. Správní orgán I. stupně konstatoval, že v předmětné zprávě „jsou zaneseny informace, z kterých vyplývá, že cizinec je reálnou hrozbou pro bezpečnost státu a jeho demokratické zřízení. O přesvědčivosti a věrohodnosti této informace svědčí popsaná skutková zjištění v určitém časovém sledu, která vychází z veřejně přístupných zdrojů, písemných materiálů, obrazových záznamů a dalšího operativního šetření zpravodajské služby. Relevanci a vážnost těchto informací podtrhuje skutečnost, že předložená zpráva je podepsána osobou, která je zodpovědná za řízení jednoho z úseků zpravodajské služby, přičemž v tomto ohledu nelze odhlédnout, že tato zpravodajská služba má vybudovaný mechanismus vnitřní kontroly a z tohoto pohledu nelze vyslovovat pochybnosti o její důvěryhodnosti.“ Podle žalovaného je „z informace zpravodajské služby patrné, jakým způsobem byly v ní uvedené skutečnosti získány a o jaká konkrétní zjištění se opírají. Utajená informace obsahuje zcela konkrétní, ucelené a podrobné informace týkající se chování cizince a jeho způsobu života, které umožnili správnímu orgánu I. stupně přezkoumat relevanci předmětných zjištění ve vztahu k bezpečnostní spolehlivosti cizince. Zpráva zpravodajské služby je dostatečně podrobná a obsahuje informace, ze kterých plyne relevantní kontakt žalobce s osobami, které vyvíjely činnost proti zájmu České republiky, přičemž jejich činnost zpravodajské služby monitorují. Zpravodajskou službou bylo zmapováno spojení cizince s těmito osobami a zpráva obsahuje popis určitých aktivit cizince, které mohou být nebezpečné a mají význam pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Dle odvolacího orgánu zpráva zpravodajských služeb neobsahuje domněnky či názory zpravodajské služby, ale reprodukci skutkových zjištění a odvolací orgán ji proto hodnotí jako věrohodnou a přesvědčivou zprávu, která poskytuje dostatečnou oporu pro napadené rozhodnutí.“

[26] Městský soud měl při rozhodování k dispozici správní spis, včetně oddělené části obsahující utajovanou informaci. Jak vyplývá z úředního záznamu ze dne 7. 9. 2020, soud se s obsahem informace zpravodajské služby seznámil a seznal, že předmětné informace lze považovat za dostatečně konkrétní, věrohodné, přesvědčivé a relevantní pro závěr, že v případě stěžovatele byly naplněny podmínky pro uložení správního podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Je tak zřejmé, že městský soud dostal své povinnosti (právě s ohledem na to, že soudní přezkum správního řízení, ve kterém jako podklad pro rozhodnutí sloužily utajované informace, k nimž je odepřen přístup účastníkovi řízení, představuje vyvážení procesního omezení účastníka se s utajovanou informací seznámit) provést její hodnocení z pohledu výše uvedených kritérií věrohodnosti, přesvědčivosti a relevance ve vztahu k závěru žalovaného o tom, že zde existuje důvodné nebezpečí, že by stěžovatel mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, jeho demokratické základy a životy a zdraví osob. Nejvyšší správní soud výslovně zdůrazňuje, že povinností správního soudu není posoudit pravdivost uváděných informací, ale jejich věrohodnost, přesvědčivost a relevanci. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by postupem správních orgánů či městského soudu došlo k porušení procesních práv stěžovatele.

[27] Stěžovatel dále namítal, že se městský soud i správní orgány dostatečně nezabývaly překážkami vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[28] Jak vyplývá ze správního spisu, správní orgány postupovaly v souladu s § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a vyžádaly si v rámci rozhodování o správním vyhoštění závazné stanovisko příslušného správního orgánu, zda vycestování stěžovatele je možné.

pokračování

Konkrétně se jednalo o závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2019, ev. č. ZS48663, a potvrzující závazné stanovisko ministra vnitra ze dne 12. 2. 2020, č. j. MV-183845-2/OAM-2019. Podle těchto stanovisek je vycestování stěžovatele do Jemenské republiky možné. Správní orgán vydávající závazné stanovisko vycházel z výpovědi stěžovatele a dále z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Jemenu. Konkrétně se jednalo o zprávu Ministerstva vnitra Velké Británie – Jemen: Bezpečnostní a humanitární situace ze dne 12. 4. 2019. Tento zdroj informací byl přitom v době rozhodování správního orgánu dostatečně aktuální, objektivní, podrobný a relevantní. Z obsahu závazných stanovisek je zřejmé, že se příslušný správní orgán podrobně zabýval aktuální bezpečnostní situací v Jemenu a tím, zda stěžovateli hrozí skutečné nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem městského soudu, že závěry příslušných správních orgánů jsou v závazných stanoviscích dostatečně odůvodněny a podloženy aktuální zprávou o bezpečnostní a humanitární situaci v Jemenu. Zdejší soud nezpochybňuje názor stěžovatele, že situace v zemi jeho původu je značně komplikovaná, nicméně ze závazného stanoviska vyplývá odůvodněný závěr, že je možné usídlení v bezpečné části země. Dále je třeba v souladu se správním orgánem I. stupně uvést, že stěžovatel může vycestovat a usadit se tam, kde mu bude pobyt umožněn či povolen, a nemusí to být právě jeho domovský stát.

[29] Pokud jde o poukaz stěžovatele na současnou celosvětovou situaci v souvislosti s šířením nového typu koronaviru, je třeba uvést, že potvrzující závazné stanovisko ministra vnitra bylo vydáno v únoru 2020, tj. v době před vypuknutím celosvětové pandemie onemocnění Covid-19. Obsah tohoto závazného stanoviska pak byl závazný pro výrokovou část rozhodnutí žalovaného (§ 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Judikatura Nejvyššího správního soudu sice připouští, že uvedené pravidlo může být za jistých okolností prolomeno jinou normou, která požívá aplikační přednosti, typicky čl. 2 a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a z nich plynoucí zásadou „non-refoulement“, ve výjimečných případech pak také čl. 8 Úmluvy (viz například rozsudky ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 - 76, ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131, a ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 - 65, srov. také nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03, a ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 712/05). To však nedopadá na nyní projednávanou věc, neboť z ničeho, co v řízení vyšlo najevo, není patrné, že by zásadu „non-refoulement“ bylo třeba u stěžovatele uplatnit. Nad rámec toho je třeba poznamenat, že obecné ztížení podmínek pro cestování kvůli koronavirové epidemii neznamená, že by nebylo možno vyhostit cizince do země, která ji zvládá hůře než Česká republika nebo jejíž zdravotní systém skýtá menší naději na zvládnutí choroby, již koronavirus způsobuje. Obecně platí, že jednotlivec je povinen sdílet osud své země původu, byť by byl i podstatně horší, než jaké jsou aktuální poměry v České republice (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2 Azs 43/2020 - 27). Tvzení stěžovatele ohledně současné pandemické situace tedy není způsobilé zpochybnit závěr žalovaného i městského soudu, že se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[30] Stěžovatel dále nesouhlasil s posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života ze strany žalovaného i městského soudu.

[31] Podle § 120 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o vyhoštění nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.* Podle § 174a odst. 1 téhož zákona *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

[32] Podle názoru městského soudu se správní orgány otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele zabývaly, a to dostatečně. S tímto závěrem zdejší soud souhlasí, neboť přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona o pobytu cizinců byla správními orgány vzhledem ke konkrétním okolnostem dané věci posouzena dostatečným a přezkoumatelným způsobem.

[33] Správní orgán I. stupně se přiměřeností vydaného rozhodnutí podrobně zabýval na str. 7 až 9 svého rozhodnutí a žalovaný pak na str. 5 až 6 žalobou napadeného rozhodnutí. Správní orgán I. stupně uvedl, že stěžovatel se na území zdržuje společně s manželkou a jejich dcerou, která se narodila v průběhu správního řízení. Manželka i dcera stěžovatele jsou stejně jako on občany Jemenu. Od rozvodu s původní manželkou občankou České republiky již stěžovatel není rodinným příslušníkem občana České republiky ani občana Evropské unie, ani s takovou osobou nežije ve společné domácnosti. Správní orgán I. stupně nepopřel, že je stěžovatel v České republice integrován a jeho pobyt zde trvá od roku 1999, avšak zdůraznil, že podle zprávy zpravodajské služby je stěžovatel osobou, která na území České republiky ohrožuje bezpečnost státu. Správní orgán I. stupně vzal v úvahu rovněž to, že stěžovatel je dospělou osobou, není ve věku seniora, jeho zdravotní stav je dobrý a nemá žádné zdravotní komplikace či omezení, jež by mu bránily ve vycestování. Správní orgán I. stupně konstatoval, že k osobě stěžovatele nebyly zjištěny takové rodinné, soukromé, kulturní či sociální vazby k území České republiky, které by mohly být rozhodnutím o správním vyhoštění nepřiměřeně zasaženy, a při celkovém pohledu na chování stěžovatele zjištěného ze zprávy zpravodajské služby, kdy v jeho případě existuje důvodné nebezpečí, že tento během svého pobytu na území ohrozí bezpečnost státu, představuje jeho jednání skutečné a dostatečně závažné ohrožení zájmů společnosti. V daném případě proto veřejný zájem na vyhoštění stěžovatele převážil nad ochranou jeho soukromého života. Správní orgán I. stupně dodal, že stěžovatel i s rodinou může pobývat a vytvořit si zázemí tam, kde mu bude pobyt umožněn či povolen, a nemusí to být právě jeho domovský stát. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí uvedl, že naproti stěžovateli soukromému a rodinnému životu stojí závažný veřejný zájem na demokratických základech České republiky, životech a zdraví osob. Žalovaný se v otázce posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele plně ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně, které v napadeném rozhodnutí převzal, a konstatoval, že ačkoli stěžovatel na území České republiky pobývá dlouhodobě, v souvislosti s čímž si vytvořil vazby k České republice a na

pokračování

území České republiky žijí i jeho rodinní příslušníci, musí být zohledněno bezpečnostní riziko pobytu stěžovatele na území České republiky, které vyplývá ze zprávy zpravodajské služby. V daném případě pak závažnost a druh protiprávního jednání stěžovatele převážily nad dalšími kritérii, a je třeba uzavřít, že ukládané správní opatření je ke všem relevantním okolnostem daného případu přiměřeným opatřením vzhledem k dopadu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Žalovaný uzavřel, že z provedených zjištění nevyplývá převaha zájmu stěžovatele na jeho soukromém a rodinném životě nad zájmem České republiky na jeho vyhoštění, neboť za dané situace, kdy existuje důvodné nebezpečí, že by stěžovatel mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, nelze tolerovat jeho další pobyt na území. Nadto žalovaný připomněl, že žádné z práv stěžovatele mu nezakládá nárok na pobyt na území České republiky, neboť takové právo je dáno pouze občanům České republiky.

[34] Podle názoru Nejvyššího správního soudu je z uvedeného zřejmé, že nebyla opomenuta zásadní hlediska případu stěžovatele. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve spojení s žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného plyne, že otázka soukromých, rodinných a ekonomických vazeb stěžovatele v České republice byla v tomto konkrétním případě posouzena dostatečným a přezkoumatelným způsobem. Není přitom nezbytné, aby se správní orgány výslovně vyjadřovaly ke všem kritériím uvedeným v § 174a zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 - 34). Správním orgánům tak v daném případě nic nebránilo relevantně poměřovat veřejný zájem spočívající v ochraně bezpečnosti státu, jeho demokratických základů a životů a zdraví osob s právem na soukromý a rodinný život stěžovatele. Uložení správního vyhoštění je plně odpovídající jednání stěžovatele a nepředstavuje nepřiměřený zásah do jeho práv. Pokud stěžovatel v této souvislosti argumentuje tím, že nebyl zohledněn nejlepší zájem nezletilého dítěte, pak je třeba uvést, že to byl naopak stěžovatel, který nebral ohled na nejlepší zájem svého nezletilého dítěte a svým jednáním vědomě ohrozil svůj pobytový status na území České republiky a s tím spojenou možnost soužití rodiny na území. S ohledem na skutečnost, že správní vyhoštění není ukládáno jeho manželce či nezletilému dítěti, ale toliko stěžovateli, je pouze na jejich rozhodnutí, zda budou stěžovatele následovat a povedou rodinný život mimo území České republiky. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že neexistuje subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky a je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizího státního příslušníka na svém území (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07, č. 218/2008 Sb. ÚS).

[35] Souhrnně vzato se tak Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci plně ztotožnil s hodnocením a závěry městského soudu v napadeném rozsudku, které považuje za správné a náležitě vyargumentované. To, že s nimi stěžovatel nesouhlasí a má jiný názor, přirozeně samo o sobě neznamená, že je napadený rozsudek nezákonný. S ohledem na poměrnou podrobnost a obsažnost odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu, stejně jako odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, a kdy nyní posuzované kasační námitky jsou ve značné míře opakováním či shrnutím námitek žalobních, Nejvyšší správní soud reagoval na stížní námitky koncentrovaněji, aby neopakoval již několikrát řečené.

[36] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[37] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[38] Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim náklady vznikly, a ani právo na náhradu řízení neuplatnily (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. března 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu